

Europees innovatiescorebord 2018

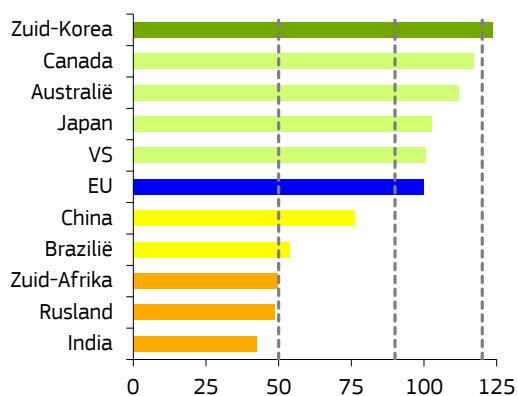
Samenvatting NL-versie

Samenvatting

Het jaarlijks Europees innovatiescorebord (EIS) biedt een vergelijkende beoordeling van de prestaties inzake onderzoek en innovatie van de EU-lidstaten en geselecteerde derde landen, en van de relatieve sterke en zwakke punten van hun onderzoeks- en innovatiestelsels. Het helpt landen na te gaan op welke gebieden zij hun inspanningen moeten concentreren om hun innovatieprestaties te stimuleren.

Uit het EIS voor dit jaar blijkt dat de innovatieprestaties van de EU blijven toenemen en dat de vooruitgang de voorbije jaren is versneld. In de nabije toekomst wordt verdere verbetering verwacht, al blijft de vooruitgang ongelijk verdeeld over de EU.

Figuur 1: wereldwijde prestaties

De EU is bezig met een inhaalbeweging ten opzichte van de Verenigde Staten, maar verliest terrein ten opzichte van Zuid-Korea

Op wereldwijd niveau blijft de EU haar positie ten aanzien van de Verenigde Staten, Japan en Canada verbeteren. Ten aanzien van Zuid-Korea bouwt zij een achterstand op, maar in de komende jaren wordt een geleidelijk inhaalproces verwacht. China haalt zijn achterstand in met een groeipercentage van de innovatieprestaties dat driemaal zo hoog ligt als dat van de EU. De EU-prestaties behouden een aanzienlijke voorsprong ten opzichte van Brazilië, India, Rusland en Zuid-Afrika.

De balken tonen de prestaties per lidstaat in 2017 ten opzichte van die van de EU in 2017. De stippellijnen geven de drempelwaarden van de prestatiegroepen in 2017 aan.

De innovatieprestaties van de EU zijn toegenomen, maar niet in alle lidstaten

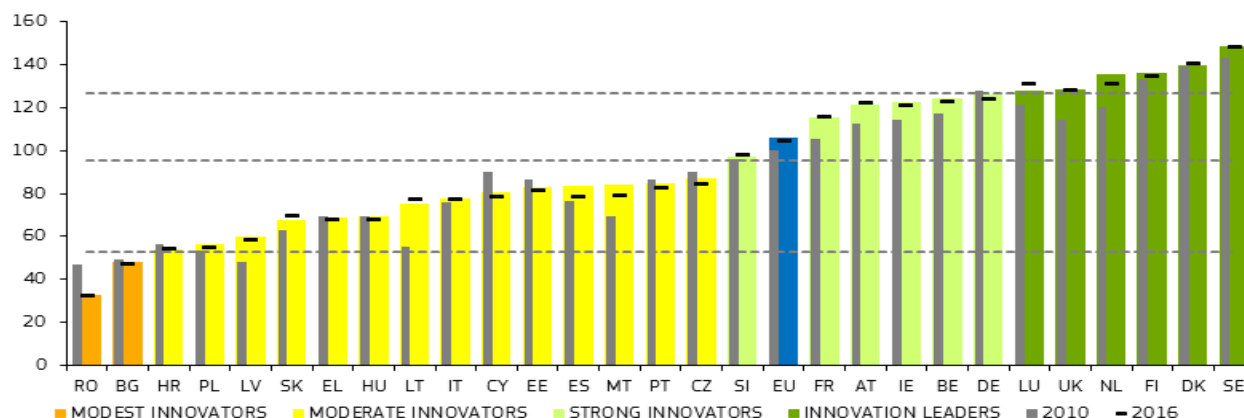
Sinds 2010 zijn de innovatieprestaties van de EU gemiddeld met 5,8 procentpunten gestegen. Er heeft zich echter geen convergentie voorgedaan tussen de EU-landen die op lager niveau presteren en de landen die op hoger niveau presteren. Sinds 2010 zijn de innovatieprestaties in 18 EU-landen gestegen en in 10 EU-landen gedaald. De prestaties zijn het sterkst toegenomen in Litouwen, Malta, Nederland en het Verenigd Koninkrijk, en het sterkst gedaald in Cyprus en Roemenië.

De lidstaten worden ingedeeld in 4 prestatiegroepen op basis van hun gemiddelde prestatiescores

Op basis van hun gemiddelde prestatiescores (berekend aan de hand van een samengestelde indicator, de beknopte innovatie-index) worden de lidstaten ingedeeld in 4 verschillende prestatiegroepen (**Figuur 2**). Denemarken, Finland, Luxemburg, Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Zweden zijn *innovatieleiders*, met innovatieprestaties ruim boven het EU-gemiddelde. België, Duitsland, Frankrijk, Ierland, Oostenrijk en Slovenië zijn *sterke innovatoren*, met prestaties boven of in de buurt van het EU-gemiddelde. De prestaties van Cyprus, Estland, Griekenland, Hongarije, Italië, Kroatië, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Portugal, Slowakije, Spanje en Tsjechië liggen onder het EU-gemiddelde. Deze landen zijn *gematigde innovatoren*. Bulgarije en Roemenië zijn *bescheiden innovatoren*, met prestaties die ruim onder het EU-gemiddelde liggen.

In de editie van dit jaar voegt Luxemburg (voorheen een sterke innovator) zich bij de groep van de innovatieleiders, terwijl Duitsland (in vorige edities ingedeeld als een innovatieleider) terugzakt naar de groep van de sterke innovatoren. De algemene verschillen in prestaties tussen sommige innovatieleiders en de best presterende sterke innovatoren zijn echter klein.

Figuur 2: prestaties van de innovatiesystemen van de EU-lidstaten

De gekleurde kolommen geven de prestaties van de lidstaten in 2017 weer, op basis van de meest recente gegevens voor 27 indicatoren, ten opzichte van die van de EU in 2010. De horizontale streepjes geven de prestaties in 2016 weer, op basis van de gegevens over het voorgaande jaar voor 27 indicatoren, ten opzichte van die van de EU in 2010. De grijze kolommen tonen de prestaties per lidstaat in 2010, ten opzichte van die van de EU in 2010. Voor alle jaren is dezelfde meetmethode gebruikt. De stippellijnen geven de drempelwaarden tussen de prestatiegroepen in 2017 aan, waarbij de prestaties van de lidstaten in 2017 worden vergeleken met die van de EU in 2017.

De prestaties van innovatiesystemen worden gemeten op basis van de gemiddelde prestatie op 27 indicatoren

Het EIS-meetkader bestaat uit 4 hoofdcategorieën van indicatoren en 10 innovatiedimensies, die in totaal 27 verschillende indicatoren in kaart brengen. De categorie Kadervoorwaarden brengt de belangrijkste drijvende krachten achter innovatie buiten het bedrijf in kaart en omvat 3 innovatiedimensies: *human resources*, *aantrekkelijke onderzoeksstelsels* en *innovatievriendelijke omgeving*. De categorie Investerings brengt publieke en private investeringen in onderzoek en innovatie in kaart en omvat 2 dimensies: *financiën en steun* en *bedrijfsinvesteringen*. De categorie Innovatieactiviteiten brengt de innovatie-inspanningen van bedrijven in kaart en omvat 3 innovatiedimensies: *innovatoren*, *netwerken*, en *intellectuele activa*. De categorie Effecten brengt de effecten van de innovatieactiviteiten van bedrijven in kaart en omvat twee innovatiedimensies: *effect op de werkgelegenheid* en *effect op de verkoop*.

Sinds 2010 is de vooruitgang het grootst in de dimensies *innovatievriendelijke omgeving* (met name breedbandpenetratie), *human resources* (met name doctortitels) en *aantrekkelijke onderzoekssystemen* (met name internationale copublicaties). Het is ook bemoedigend dat de *bedrijfsinvesteringen* en durfkapitaalinvesteringen aanzienlijk zijn toegenomen. Daarentegen liggen de openbare uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling als aandeel van het bbp nog steeds onder het niveau van 2010.

Het aandeel kmo's die innovaties introduceren, is de voorbije tien jaar gedaald, maar voorlopige gegevens uit de communautaire innovatie-enquête lijken aan te geven dat deze tendens recent ten goede is gekeerd. Samen met een verdere toename van de breedbandpenetratie en durfkapitaalinvesteringen zullen de innovatieactiviteiten van ondernemingen de komende jaren naar verwachting leiden tot een versnelde groei van de EU-innovatieprestaties.

Continuïteit en verfijning van de methoden

Voor de editie 2017 van het Europees innovatiescorebord werd het voornaamste meetkader aanzienlijk gewijzigd. Voor de editie van dit jaar zijn er aan het voornaamste meetkader geen wijzigingen aangebracht. Doordat de gegevens voor bepaalde indicatoren zijn herzien, zijn de resultaten van de vorige jaren in dit verslag echter niet vergelijkbaar met de resultaten die in de editie 2017 van het EIS zijn opgegeven. Gezien de behoefte aan aanvullende contextuele analyses om de prestatieverschillen voor de in het voornaamste meetkader gebruikte innovatie-indicatoren beter te kunnen begrijpen, is in de editie van 2017 in de landenprofielen een reeks contextuele indicatoren geïntroduceerd. In het verslag van dit jaar is die lijst gewijzigd op basis van aanvullende analyses en contacten met verschillende belanghebbenden.

Wat de geografische dekking betreft, omvat het verslag van dit jaar voor de eerste maal beschikbare gegevens voor bijkomende landen van de Westelijke Balkan, die nog niet in de uitgebreide Europese benchmarking kunnen worden opgenomen (Albanië, Bosnië en Herzegovina, Kosovo en Montenegro).